

Diarienummer
2017-001184
Datum
2017-12-20

1 (8)

Olycksundersökning

Drunkning/tillbud

Bild: Gammalt sjökort från Hjälmarén

Källa: Google

Grundinformation om olyckan

Datum:	2017-06-21, onsdag
Larmtid:	Förlarm till räddningstjänsten 14:42:38
Plats:	Hjälmarén, Finnhammaren
Händelsetyp:	Drunkning/tillbud
Avslutande av räddningsinsats:	2017-06-21 kl: 16:45
Händelserapport nummer:	2017001365
SOS Alarms ärendenummer:	12.2850024.2

Olycksundersökningen/ Insatsdokumentationen

Olycksundersökningen har gjorts på uppdrag av Nerikes Brandkår. Rapporten redovisas i form av insatsdokumentation.

Nerikes Brandkår ska undersöka räddningsinsatser i enlighet med 3 Kap 10§ Lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor. Nerikes Brandkår gör detta för att klarlägga olycksorsak, olycksförlopp och räddningsinsatsens genomförande, alternativt utreda en viss specifik omständighet, förmåga eller annat som kan vara förenat med viktiga lärdomar. Olycksundersökningen ska användas för utveckling av den operativa verksamheten och det olycksförebyggande arbetet.

Denna olycksundersökning har till syfte ta fram erfarenheter och eventuella åtgärdsförslag för att klargöra hur räddningsinsatsen har genomförts. Olycksundersökningen har avgränsats till insatsens genomförande med avseende på insatsens ledning inom egen organisation. Olycksundersökningen beskriver händelseförloppet och samverkan med andra enheter översiktligt.

Händelsen har analyserats med hjälp av metoden avvikelsetredning. Avvikelseutredningen redovisas i de erfarenheter och åtgärdsförslag som listats i bilaga. Intervjuerna med insatspersonalen har genomförts med hjälp av delar tagna från utvärderingsmetoden AAR (After Action Review). Även avvikelser i de utvärderingar som genomförts efter insatsen med egen personal SAR (snabbanalys av räddnings-insats) ligger till grund för analysen och erfarenheterna. Datainsamlingen har bestått av intervjuer med insatspersonal från egen organisation, SOS-Alarm och Polisinsatschef (PIC).

Olycksundersökningen har som utgångspunkt den situation som rådde på platsen och de svårigheter och förutsättningar som personalen hade att arbeta från. Undersökningen ska inte vara skuldbeläggande, varken för enskilda personer eller för organisationer. Viktiga erfarenheter och eventuella åtgärdsförslag ska dock klargöras, sammanställas och spridas så att räddningstjänstorganisationer och eventuella övriga aktörer kan förbättra sin förmåga att hantera liknande händelser.

Insatsdokumentation med erfarenhetsåterföring

Drunkning Hjälmarén, Finnhammarén

Bakomligganden händelse

En rysk familj på fyra personer har köpt en segelbåt modell Vega i Örebro. Tanken är att segla båten tillbaka till Ryssland. I närheten av Björksundet faller mannen i sällskapet överbord sannolikt efter att ha träffats av bommen. Kvinnan i båten har ingen möjlighet att undsätta mannen utan kastar en livboj till mannen. Det är oklart hur lång tid som går mellan att mannen faller i vattnet och att kvinnan larmar SOS-alarm.

Händelsen

Onsdagen den 21 juni 2017 klockan 14:42 inkommer larm till Nerikes Brandkår om drunkningstillbud i Hjälmarén. Det är mycket svårt för räddningsåtgöraren på SOS att få klarhet i var olyckan har inträffat, då inringaren pratar ryska och svag engelska. Det ska enligt de initiala uppgifterna vara en mindre båt med fyra personer, där en person fallit i vattnet och som är i nöd.

Ett flertal resurser larmas ut mot platsen som efter att SOS operatören ringt upp inringaren igen bestäms till en plats i höjd med Biskopsvrak. JRCC som finns med i medlyssningen larmar en SAR helikopter (Search And Rescue) samt en helikopter från försvarsmakten som finns i närheten. Sjöräddningssällskapets (SSRS) båt, RS Hjälmarén som är stationerad på Vinön larmas också ut.

Nerikes Brandkårs utlarmade resurser i tabellform:

Station	Fordon	Personal/Funktion
Byrsta heltid	6010 släckbil + båt	1 befäl, 4 brandmän
	6070 transportbil	1 brandman
Byrsta deltid	Beredskap station Byrsta	1 befäl, 4 brandmän
Odensbacken deltid	1410 släckbil + båt	1 befäl, 4 brandmän
Örebro heltid	1090 Båt	1 brandman
	1099 Svävare	2 brandmän
	1080 ledningsbil IL	1 insatsledare
	1000 inre ledning	1 räddningschef i beredskap
	1000 inre ledning	1 inre befäl

Båt 1090, som har varit på uppdrag på en barnkoloni är på väg tillbaka in mot Örebro vänder vid "Röda Tunnan" och går österut mot platsen.

På inre ledningsplats (1000) på Örebrostationen etableras en mindre stab för händelsen bestående av inre befäl, räddningschef i beredskap samt polisens insatschef som anslutit. Tillsammans med räddningsåtgöraren på SOS-alarm arbetas det främst med att inhämta uppgifter om båtens position och att lägga upp taktik och metod för sökning. Det beslutas att yttre ledningsplats ska förläggas till Katrinelund där insatsledaren arbetar som räddningsledare för insatsen.

Nya uppgifter om båttyp inkommer och uppgifterna säger att det är en segelbåt som är inblandad i olyckan. Båt 1090 som har passerat en segelbåt på väg mot larmadressen vänder och söker kontakt med vad det visar sig vara rätt båt. Båt 1090 är på plats vid segelbåten, som driver ner mot Brearen ca en halvtimme efter larm. RS Hjälmaran ansluter och tar hand om de tre drabbade personerna och kör in dem till Katrinelund där ambulanspersonal möter upp. Räddningspersonalen söker mer information om vad som hänt och var. Det är mycket svårt att kommunicera på grund av språksvårigheter. Inre ledning (PIC) jobbar med att ordna fram en tolk.

Segelbåt modell Vega

Källa: Google

Personal från SSRS lyckas att få fram information från den läsplatta/plotter som finns i segelbåten, där det framgår hur båten färdats. Räddningspersonalen bestämmer sig för att starta ett parallellsök med start i höjd med Björksundet där RS Hjälmaran och Båt 1090 arbetar tillsammans.

Exempel på parallellsök

Källa: Google

Station 1400 Odensbacken har svårigheter att lägga i sin båt men kan efter att löst problemen börja söka i området kring Grundholmarna. SAR helikoptern söker av området Brearen och in mot land. Forsvarsmaktens helikopter söker efter strandlinjen.

Sökandet och informationsinhämtning fortsätter utan resultat. En man från SSRS på väg i egen båt för att ansluta till RS Hjälmarens upptäcker en person i vattnet och meddelar detta. De övriga båtarna ansluter. Personen i vattnet är svag och nerkyld. Klockan är då cirka 16:45. Efter en snabb transport med båt 1090 in till Katrinelund kan den nödställda mannen tas om hand av sjukvårdspersonal för vidare transport till Universitetssjukhuset i Örebro. Mannen har efter ankomst till sjukhuset en kroppstemperatur på 28,2 °C.

Räddningsinsatsen avslutas 2017-06-21 klockan 16:45.

Efter en analys av räddningsinsatsen kan det konstateras att den goda samverkan mellan de insatta enheterna samt att stora resurser tidigt sattes in bidrog till det lyckade resultatet.

För samband och kommunikation under insatsen användes främst RAKEL och mobiltelefon. Passning fanns på VHF kanal 16. Helikopterresurserna använde sig av VHF kanal 74.

Väderdata aktuell tid 2017-06-21, 15:00:

Temperatur i luften: +20°C

Vind: SV 4 m/s

(Källa: Örebro Flygplats)

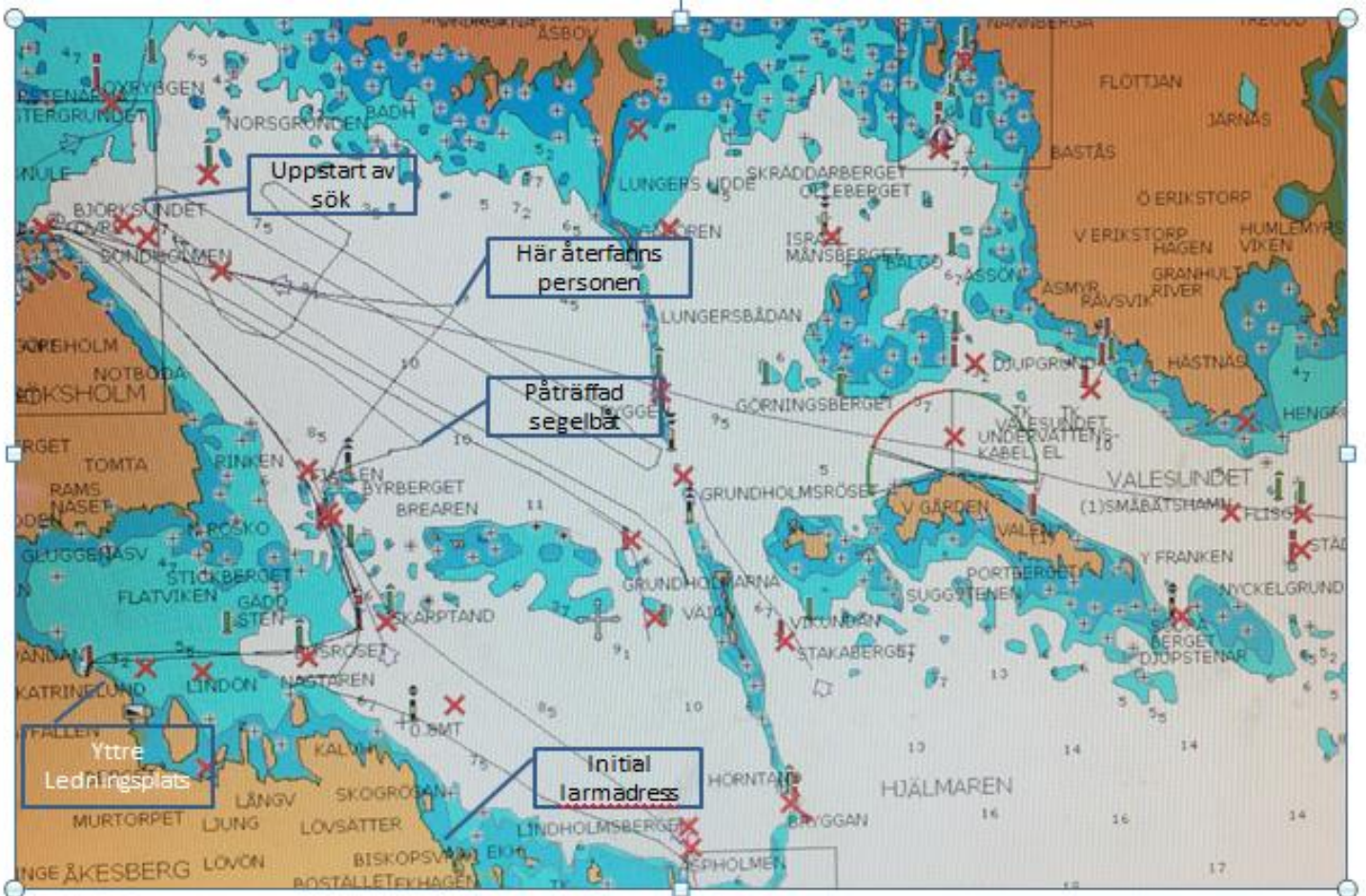
Hjälmarens

Vind: VNV 4m/s

Temperatur i vattnet: +17°C

(Källa: Svt.se)

Skärmkopia från plotter båt 1090 som visar sökmönster. Viktiga platser för insatsen infogade.

Bilaga

Erfarenheter och åtgärdsförslag efter insats Drunkning Hjälmare/Finnhammare

- Nerikes brandkår bör fortsätta med att agera direkt vid den här typen av insatser utan att fundera så mycket på vem som "äger" olyckan.
- Räddningsledning bör ske från inre ledningsplats 1000.
Grundbemanning Rcb, IB och IL.
Vid behov bör ett lämpligt befäl befinna sig på yttre ledningsplats för samverkan, stöd samt yttre ledning.
- Polisens insatschef samverkade på 1000 vilket upplevdes som mycket positivt.
- Ett insatsstöd "Sjöräddningsledning" har arbetats fram och håller på att slutföras.
- En översyn och revidering kring iläggningsplatser för båtar och svävare i respektive släckområdes sjöar bör genomföras.
- Kommunikationen via Rakel fungerade utmärkt.
- Svårt med kommunikation för station Odensbacken då inget headset finns till Rakelterminalen.
- Ett arbete med en översyn av vilka resurser vad gäller privata aktörer som finns tillgängliga i Hjälmare pågår sedan en tid på Nerikes Brandkår.
- Båten 1090 bör bemannas med minst två brandpersonal varav minst en båtförare vid insats. Om detta inte är fallet så bör båten bemannas upp så snart tillfälle ges exempelvis vid skadeplats.
- En iläggningsplats i höjd med Katrinelund, Hästhagen/Västra Skomakarholmen skulle underlättat iläggning för svävare och Odensbackens båt vid insatsen.
- Helikopterresursen SAR är mycket viktig vid den här typen av insats.
- Samverkan med SSRS fungerade väl.
- Google translate kan användas för att lättare kommunicera på utländska språk.

Sändlista:

Nerikes Brandkår

För kännedom:

Polisen

Sjukvården

Länsstyrelsen Örebro län

Ulf Jacobsen

Brandinspektör

Nerikes Brandkår

tel: 010-176 20 44, 010-176 20 00(vx)

www.nerikesbrandkar.se

ulf.jacobsen@nerikesbrandkar.se